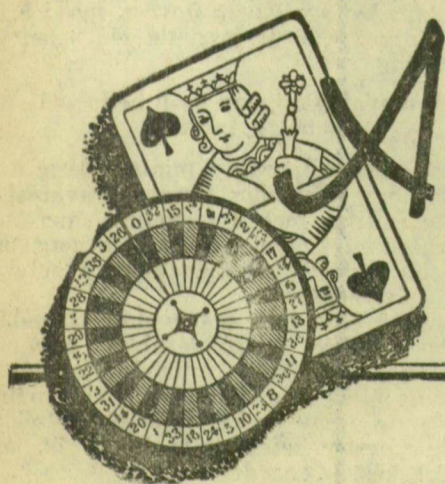

azt fogom tenni, hogy felkérem azokat az urakat, akik beleszóltak, beleavatkoztak eddig ezekbe a dolgokba, adjanak tanácsot, mit tegyek, milyen utat válasszak. Megfontolok minden jónak, elfogadhatónak látszó tanácsot. Alakítok egy ad-hoc bizottságot, amelybe szintén meghívom ezeket az urakat. Csak jöjjenek és segítsenek megoldani ezt a rendkívüli fon-

tos kérdést. Azt kétségtelennek tartom, hogy a várost felbecsülhetetlen kár érné, ha az idén elmaradnának a szabadtéri játékok, mert ezzel elveszítene a két év alatt szerzett rendkívül értékes és pótolhatatlan eredményeket és egy évi szünetelés után jövőre már hiába kísérletezne a szabadtéri játékok felújításával.

APRÓHIRDETÉSI KEDVEZMÉNY

A Z E L Ö F I Z E T Ö K N E K

láthatatlan
birodalom

Bridzs-sztárok negligében

A bridzs koronázatlan királya, Ely Culbertson, ha európai útján megszáll az előkelő és megedrága luxushotelben, a bejelentőlap foglalkozási rovatába azt írja: „bridzs-champion.”

Erről valahogyan a régi Steinhardt-mulatónak egy bohózata jut eszembe, ahol a Spitz Kóbi, amikor hajnalban beléje köt egy részeg dzsentri és a „kártyáját” kéri, a — tők felsőt nyújtja át: Cagliostro, a tizenhatalmadik században ez a nagy kártya-zsenije — nincsenek írott bizonyítékok róla, hogy korrigálni akarta volna a szerencsét, ám-bátor ez is lehetséges — sohasem nevezte magát „kártyakirály”-nak. És Salzer Jóska se nyomtat-ta a névjegyre — pedig Biharországban ő volt a legjobb alsós-játékos — hogy: „az alsós és káldber fejedelme.”

Ami nem tehettek meg ők, azt Ely Culbertson nyugodtan megteheti.

Goethe, vagy Anatola Franc-ot, Petőfi Sándort, vagy Ibsent sohasem nyomtatták ki annyi példányban, mint Culbertson híres Kék- vagy Vörös Könyvét és beavatottak

a bridzskirály vagyonát másfélmillió
dollára,

évi jövedelmét pedig kétszázezer dollára becsülik. Allandóan két titkárral jár, cikkei szindikátusok árusítják a világnak mind az öt részében, odahaza bridzs-akadémiát tart fenn és azoknak a diplomáknak, amiket ő ír alá, legalább olyan értékük van a bridzs birodalmában, mint Rockefeller csekkjeinek a bankokban.

Newyork legelőkelőbb részén, a Netherland Plaza-n fejedelmi palotában lakik, lapja: a Bridzs World Magazine kétszáz ezer példányban jelenik meg és a Kék Könyvből — karrierjét ennek köszönheti — két év alatt kétszáz ezer példánynál többet adtak el. Hatalmas vállalata nemcsak árusítja, hanem gyártja is a bridzs összes kellékeit: az asztalt, székeket, blokkokat, ceruzákat, sőt most helyezte üzembe új kártyagyárát is. Mi a szisztémája?

Egy angol játékos — amikor a Culbertson-rendszer még új volt — így jellemezte azt:

— A sipisták világában „cündoláznak” hívják azt, amikor az egyik hamis játékos előre megbeszél titkos szavakkal cinkosának tudomására hozza a kezében tartott kártyák színét és értékét. Culbertson törvényt csinált arra, hogyan lehet elárulni a kártyákat, amiket nem láthat a

partner. Ha egy „jó bridzs-játékos” szigorúan betartja a Culbertson rendszer törvénykönyvének mind a 211 paragrafusát — ezeknek száma a Vörös Könyv megjelenése óta 283-ra emelkedett — ez annyit jelent, mintha kezében megfordította volna a kártyákat és szemtől-szembe mutatta volna meg a vizaviójának a kör ást, treff királyt, pikk dámát, vagy hogy „sikén” káróban.

Ne értsenek félre, én korántsem akarom se lebecsülni, se kritizálni a bridzskirályt, vagy tanításait. Egyetlen írásomban se kívánom magamra öltetni a purifikátor hálátlan jelmezét, annál bevésbé, mert tisztában vagyok azzal a bridzs-öröklettel, amely urrá lett az egész világon. Ismerem és — játszom! — Culbertson szabályait, nem tagadhatom azonban meg, hogy az angolnak igaza van és meg is tudom érteni, miért nem játszanak Angliában még mindig Culbertson módszere szerint bridzset...

Angol szülőktől az orosz Kaukázusban született a bridzs fejedelme, szerény viszonyok között élt Amerikában, ahol nem tartozik a ritkaságok közé feltörni máról-holnapra. Amikor elfogta a világot a bridzs-láz — ezt a divatot Amerikától kapta Európa — Ely Culbertson cikkeket kezdett írni. Ő volt az első, aki tudományos alapon foglalkozott a bridzsszel. Az amerikaiakat megtanította bridzselni. Hatalmas sikere támadt. És értett is hozzá, hogyan lehet kamatoztatni, anyagilag kihasználni ezt a sikert. Hozzáértők szerint ennek ismerője azonban inkább a felesége volt...

Földi Mihály, a kitűnő író személyesen jól ismeri Ely Culbertson-t. Vendége volt a bridzs-championnak newyorki palotájában. látogatásáról ezt volt szíves elmondani:

— Rám a legjobb benyomást tette

Mister Culbertson,

akit én korunk egyik legjellegzetesebb és legérdekesebb emberének tartok. Elmesélte nekem, hogy fiatalágában filozófiával foglalkozott és legkedvesebb témája Spinoza volt. Elmés, okos és tartalmas ember. Két bűbajos gyermeke van, ezeket saját — egészen speciális — nevelési szisztémája szerint neveli. Valóban fejedelmi apartamentben lakik, az elképzelhető legnagyobb pompában. Lakásától pár percrenyire van egy palota, ahol akadémiájának előadásait tartják és ahol egy egészen exkluzív társaság játszik. Morgan, Rockefeller, Schwab tartoznak ehhez a társaság-

hoz... Cikkei naponta az újságok százaiban jelennek meg, a felesége is ír cikkeket és Amerikában nem találunk semmi különösét abban, hogy az asszony cikkei — a konkurens lapszindikátus hozza forgalomba.

Culbertson állítása szerint az amerikai Egyesült Államok intelligens lakosságának fele, szám szerint négytízmillió ember bridzsel az USA-ban.

Milliók és milliók hódolnak szerinte a világon a bridzs tudományának.

Hol és hogyan született meg hát ez a játék?

Hét város vallotta magáénak Homéroszt és legalább hét ország állítja, hogy nála ringott a bridzs bölcsője. A bridzs tudományának akár-hány mesterétől kértem ilyen irányú kérésre választ, feleletet egyik se tudott pontosan adni. Egyetlen bizonyos csak: a bridzs a whist játékból alakult ki mai formájába. Már az elnevezést illetően is különbözőek a vélemények. A „bridzs” szó angolul hidat jelent. Egyesek azt állítják, hogy a szó szimbólum, jelképezi azt, hogy az asztalra kiterített kártyák hidat alkotnak a két játékos között, mások azt állítják, hogy valamikor indiai angol hajósok játszották titokban a bridzset és elbújtak a kapitányi hid alatt. Innen származik a játék neve. Vannak, akik szerint a Krim-félszigeten játszották először és ott „Birith”-nek hívták. De akadnak olyanok is, akik Josephintől származtatják a játékot. Hallottam azt is, hogy először Konstantinápolyban a fanarioták — azokat a görög kereskedőket hívják így, akik a fárosz — világító torony — környékén laktak — játszották a bridzset, amint hogy a licitálás valóban török vagy legalább is keleti játéktípus.

Hivatalosan 1894-ben,

tehát pontosan negyven évvel ezelőtt

szerepel Angliában a bridzs, akkor fogadták el azt klubjátéknak. Indiából hozták el oda az „auction-bridzset”, ahol úgy született meg, hogy három angol whistet szeretett volna játszani, de — hiányzott a negyedik. Segíteni akartak magukon és a hiányzó játékos lapjait leterítették. A játék aztán megtetszett nekik és közülök az egyik megírta az esetet a Timesnek. Egy év múlva a játékosok egyike, Mr. F. Roe — John Doe írói álneven — „Auction Bridzs” címmel könyvet írt. De ekkor már a bridzs más fajtáit ismerték az angol gyarmatokon.

Igazi pályafutása Amerikából indult el, Angliában sokáig csak az előkelő klubok tagjainak volt ártatlan szórakozása és csupán a háború után lett belőle — tömegszenvély.

Egész csomó karriert dobott a felszínre. Karl Klausner, a bécsi híres játékos. Ida Roland fivére — valljuk be: egy időben kávéházakban lézengő ritter az osztrák császárvárosban — ma dugszadag ember, a mosható selyemkártya feltalálója, Culbertson társa. Molnár Harrynak pesti bridzsszalónja havi ezeröt száz pengőt jövedelmez, de valamennyit felülmúlja Culbertson, aki annyit keresett a kártyával, amennyit még az se kereshet, akinek sikerül Monte Carlóban spengolni a bankot...

Paul Jób.

Szegedi Városi Színház

Szombat, vasárnap, hétfő este:

Szeressük egymást.

a leghumorosabb operett.

CSORTOS GYULA VENÉGJÁTÉKAI:

Kedden este:

!! Trilby !!

A világhírű angol dráma reprize.

Szerdán és Csütörtökön este:

Randevu

Szenzációs bűnügyi színműújdoncság.